

PU HA THUNI TE HMÄ PA NGOTHO YA HNINI

1

Instituto de Transparencia, Acceso a la Información Pública y
Protección de Datos Personales del Estado de México y Municipios

PU HA THUNI TE HMÄ PA
NGOTHO YA HNINI

PU HA THUNI TE HMÄ PA
NGOTHO YA HNINI

**Instituto de Transparencia, Acceso a la Información Pública y
Protección de Datos Personales del Estado de México y Municipios**

Instituto Literario Pte. No. 510, Col. Centro,
C.P. 50000, Toluca, Estado de México
Teléfono: (722) 2 26 19 80
Lada sin costo: 01 800 821 04 41
www.infoem.org.mx

Primera edición: octubre de 2014
Diseño editorial y cuidado de la edición: DCCS
Traducción al otomí: Consejo Estatal para el Desarrollo
Integral de los Pueblos Indígenas del Estado de México
Impreso en México

Hmuntsi nzayo

Josefina Román Vergara

Mpote Ndän Nzayo

Eva Abaid Yapur

Mpote

Arlen Siu Jaime Merlos

Mpote

Javier Martínez Cruz

Mpote

Zulema Martínez Chávez

Mpote

Te xa thutsi

1. P<u>e</u>tsi ha thuni te hmä pa ngotho ya hnini	11
1.1. Hmä te xa thutsi	11
1.2. ¿Te m'ä ä petsi ha thuni te hmä pa ngotho ya hnini?	11
1.3. ¿Te m'ä ä ra Infoem?	13
1.4. ¿Te ma hmä tsa gi iadi?	13
2. Nzayo jäi Handi ra nhio m<u>u</u>pu getho ka ya Hnini	14
2.1. ¿To u ya jäi dä hoki masü ya m'efi?	14
3. Di iadi ra hmä	15
3.1. ¿Te m'ä ä ra hem'i nt'adi hmä?	15
3.2. ¿Hanja gir jäpi pa gi iadi ra te hmä?	16
3.2.1. Hñätho gi iadi	16
3.2.2. Iot'i gir iadi	16
3.2.3. Iadi ko ra nt'at'i bojä (Infomex-Saimex)	17
3.3. ¿Hanja ga t'ote ya nt'adi Hmä?	18
4. Ntheke ga hmä	19
4.1. ¿Hanja ga theke ra hmä?	19
4.1.1. Xi jüati ra nhio ra hmä	19
4.1.2. Xi joni ra hmä	19
5. Ko te gä thändi	20
5.1. ¿Te m'ä ä ko te gä thändi?	20
5.1.1. ko te gä thändi nt'ot'i	21
5.1.2. Ko te m'e di thändi ra nhio ko ra nt'at'i bojä (Infomex-Saimex)	21

1 Petsi ha thuni te hmä pa ngotho ya hnini

1.1. Hmä te xa thutsi

Ngotho di petsuhu ga ahu ra hmä ka ya nguu nzayo m'ui ka ya hnini xenu m'onda.

Ngu, ya nzayo m'onda, xeni hnini m'onda ne ya ta hnini; ya nzayo juhi ne ot'e ya xeni, hoki ne pot'i ya xeni ne tsutbi, ne ya ma ra ya hmuntsise ne ya tsutbi handi ra nhio ya thoki, ge xi dä te hoki ne ha gä hoki ne ha tsani ya bojä. Numu ya gä iani ya nfädi hem'i nguya, ge xi m'ä ä di petsi pa di tsi'i ra hmä mupu ka ya hnini.

Nu ngu ha gä thuni ra m'ä mupu ka ya ngatho hnini ge adi pa di thändi ra nhio ya m'efi ja ya nguu nzayo ne, pege njäpu ne, xi higi ra nhio ne xi thuni ma sü ra m'efi ra dänga nzayo. ne di gehi'ä, ya nzayo tsa üni ra nhio ya m'efi ka ya hnini.

1.2. ¿Te m'e ä petsi ha thuni te hmä pa ngotho ya hnini?

Nu ä petsi ha gä thuhu ra hmä pa ngatho ya hnini, ge xi xa m'ä majüani ge xi di tüni ya ngatho ya jäi, ge xi fädi ngu m'ä ra xeni kut'ä (5) dänga thot'i. xa ngotsi ka ra, xeni thändi ra nhio ra hmä pa di hoki pa ngatho ya hnini ka ra Xeni Hnini M'onda ne ya ta Hnini, ge xi xa mbeni di thoki nuya ya ntsotse:

- ▶ Di thändi pa di thoki ra nhio ne xi di da ya uenda u hoki ya nguu nza-yo ka ya hnini.
- ▶ Ge xi di thoki ra nhio pa di thuni ra hmä ngatho ya hnini u xa mhmä, nu u te juki ya nguu nzayo mupu ka ya hnini.
- ▶ Xi di yut'i pa di nu ya nfädi ka ya njüat'ä hem'i ne ya hem'i.

Njapu ne, ya ndui u to petsi mas ü pa di nyut'i ka ra nfädi m'ä pa ngatho ya hnini ka ra xeni hnini xa m'ä nuya m'etho xa thuxkua:

- ▶ Ngatho ya thoni u xi petsi ya nguu nzanyo pa ya hnini. Ge hense chutho di m'etsi ne ua nu numu zämu di mupu ge xti thoki ra nhio, nhu xa m'ä ra xeni thändi ra nhio m'upu ka ya getho hnini.
- ▶ Nu ra ha gä thini ra hmä pa ngatho ya hnini ge hinte jüt'i, xi ndi n'an'yo ra jäi ne ua ä to ne dä iadi.
- ▶ Nu pa hanja di t'adi ra mhmä pa ngatho ya hnini ge ua ha di tüdi ya te m'e ko di thoki ne di thändi ya hmä ge di thoki ko tya bojä nt'ot'i.
- ▶ Ra hmä ä di dä ya nzayo ge xi xt'thutsi ra nhio ya hmä, di ñ'itho, xi dar nhio ne di konget'ä, pa xi di thuni u to ate.

Ne ma n'a, ra thoki ä petsi ha di hñä ra hmä pa ngatho ya hnini ge xi thuni xa ngu ya nfatsi, nuya mukua:

- ▶ Xi di hnu ne xi di thändi ya m'efi u npefi ya nzayo.
- ▶ Xi di thoki ne di thändi ha gar una uenda ya M'efi ya nguu nzayo.
- ▶ Xi di hioni pa di mpähu ya hnini ne ya nzayo.
- ▶ Di hioni pa ha di uat'i ya jäi ne pa di m'ui rangutho ya hmä u m'ä ya hnini.
- ▶ Ge xi thoni pa di m'ui ra nhio ya jäi ka ya hnini, ge m'ä m'ui ra nfatsi njut'i nxadi pa dä t'adi, ne ma ra ya nfatsi m'upu ka ya nguu dänga nzayo.

1.3. ¿Te m'e ä ra Infoem?

Ra nguu nzayo handi ra nhio, ha ga tüni pa ngatho ya hnini ne kuät'äbi ya ntüdi jäi ka ya Xeni Hnini M'ondä ne ya Ta Hnini (Infoem) ge xi ra hmuntsise, ne hoki ya tsotse nuya:

- ▶ Ge xi di t'ädi u petsi ha di nu ra hmä pa ngatho ya hnini ne xi kuät-bi ya ntüdi jäi, konge ra mponhñä ne ko ra thoki ra xeni; pa di hoki ra nhio u xa ñ'eti nu u xa thändi konge ko te xki thoki, ne xi di thändi pa xi di thoki ra nhio ka ya nguu nzayo.

- ▶ Xi di nu ha xi di üdi ya ho m'üi u xi tso dä thändi ne xi di dā ra nhio ra m'efi u pefi, di ge ra xadi xa tüt'i ka ya nguu nzayo pa ngatho ya hnini, ha xa hñäki konge ya jäi ka ya hnini, ne ma ra ya m'efi thoki ka ya nxoge hnini.

1.4. ¿Te ma hmä tsa gi iadi?

Ge xi jar m'edi, ra hmä pa ngatho ya hnini di ge ya hem'i u petsi ya nguu nzayo, ge xi tsa di yut'i ka ra hmä konge n'a ra m'efi hingi heti pa di m'äpu ka ko ra bojä nt'ot'i.

Ge hää ra ya hem'i ge xi thüdi pa tsa di nhnu ya rase konge ya ha di thoki, ka ra xeni thändi ra nhio mupu ka ra xeni getho hnini ge xa m'ä ne xa nguki mupu zämu ne xi pot'i, xa thutsi ka ya hem'i ne ka ya bojä nt'ot'i, di ge ra ha hmä ngatho ya hnini m'efi (IPO). Kongen'ä ge gi üdi ne gi da pa xi di ngatsi yu m'etho dä thutsi:

- Hmuntsi nzayo m'ui ka ya hnini, m'efi ne njüt'i.
- Ra bojä ä xa tüni ne ha gä tsani.
- Ra m'ui bojä.
- Ya m'efi pa di thoki ngatho n'a njeja.
- Hem'i mu ya bi hmuntsi ya ngatho ya nzaya ka ya hnini.
- Thutsi hem'i angatho xa hmä xi m'ä juani.
- Ha xa thändi ha xi pa xa nhio ne t'et'i ma ra ya m'efi.
- Da ya konge te xa tsani di ge ra bojä.
- Thuxthuhu ya to t'üni ra nfatsi.
- Ha gä nguat'i ya jäi.
- Ha gir hoki ra nt'adi ne di gehi'ä.

2 Nzayo jäi Handi ra nhio mupu getho ka ya Hnini

2.1. ¿To u ya jäi dä hoki masü ya m'efi?

Ya jäi hoki masü ya m'efi ka ya nguu nzayo ge xi tsä dä iot'e, xi ndi n'ayo n'ayu, ngu xa m'ä ra nzayo handi ra nhio mupu getho ka ya hnini, ngu xa m'ä m'etho xa thutsi:

- ▶ Ra nzayo juki ne ot'e ya xeni, ya nguu nzayo nfatsi, ne ma ra ya hmuntsi mupu ka ya hnini ne ya Ndä Tsutbi ngatho ya thoki ntsui.
- ▶ Ra nzayo hoki ne pot'i ya xeni, ya hmuntsi hoki ne pot'i ya xeni ne ma ra ya nguu nzayo.
- ▶ Ra Hñänsü Tsutbi ne ra Hmuntsi Ndä nzayo.
- ▶ Ya Ta Hnini, ya nguu nzayo ne ya xeni hnini m'onda di ge ra thändi ra nhio ya m'efi nzayo mupu getho ka ya hnini ne ka ya Ta Hnini.

- ▷ Ya hmuntsi rasee.
- ▷ Ya tsutbi kuat'ä nhnu.

Ya nzayo t'etsi hñänsü ge ya jäi jä masü di hoki ya m'efi, ge xi tsa gir iapi ra hmä di ge ra nguu nzayo t'etsi hñänsü m'ui ka ra Xeni Hnini M'onda (IEEM).

Ne njäpune, ge tsa dä iadi ra hmä di ge ya bojä pa ngotho ya hnini u di hñä di ge ra ya jäi, ne ngu jä ne ha di üna uenda ha di ñ'ä ne ha di m'ä ra bojä.

3 Di iadi ra hmä

3.1. ¿Te m'e ä ra hem'i nt'adi hmä?

N'a ra hem'i nt'adi hmä ge xi xa hoki ne adi ya m'efi jäi, ge kongehia xi xogi pa di thändi ne xi di t'ani ngatho ka ya hem'i u juki, di genseyu ne xi kuät'äse nuyu, ngu xa rini ka ya njüatä hem'i. Pe ge, ya m'efi nzayo hingi ja ma sü pa di hoki ya chutho te xa thutsi, ge pede, ne jutsi ya hmä pege hingi tsa dä hioni u hanja pa Gä thoki ya nt'adi. Un ge xi ndi n'än'yo nuyu, ge xi tsa dä hioni pa ge ñ'itho da da ra hñä mhm'ä ä xa thodi, ngu xa m'ä ra nzayo handi ra nhio ngatho ya hnini mupu getho.

3.2. ¿Hanja gir jäpi pa gi iadi ra te hmä?

M'ui hñu pa ha gir adi ra te hmä pa ge ya jäi m'efi. Nuya gehu:

3.2.1. Hñätho gi iadi

Gir m'ä ka ra nguu ra jäi m'efi pa gi iani u te gi negi pädi di ge ra hmä. Digempu, gi iani hampu m'ui ra nguu nzanyo hmä, pa ha di t'ot'ä ne di t'ai ri nthüdi u g ijar m'edi ra pa ä.

Numu hinda nthädi ri nt'ani ge xi tsa, xi da m'ax'i ya m'efi jäi pa di nt'ot'i ri nt'adi ka hem'i ua ka bojä nt'ot'i. Numu ra m'efi hinte petsi ya hem'i u gi adi, ge tsa da xi'i hampugir m'ä ka ra nguu nzayo ha m'etsi ri hem'i nt'adi.

Beni ge, ge numu hi m'ajuani ä xa tsi'i di ge ra hmä, ra t'adi hñätho ge hingi häki ua te dä gut'i pa di thändi konge ra Infoem.

3.2.2. Iot'i gir iadi

Gi iot'i ko n'a ra hemi ngatho u te m'e gi ne gi hñutsi gir iapi ya jäi ka ra nguu nzayo hmä gir iapi ya jäi u m'e gi ne gi pädi. Nuya ge di ngatsi ya nt'adiya:

- Thuhu.
- Ha m'ui pa di t'üni ra m'äfi ne ua, pe di, m'en'i ka ya m'en'i yapu.
- Ge xi di t'üni ra nhio ne xi di majüani ra nt'adi.
- Hanja ha di tüni ra hmä t'adi, ha ngu ja ya hem'itho ua xi di njuki ko n'a ra hem'i xa nzatho, di t'üni ko n'a ra bojä ha xti thutsi ra hmä ua ka ra nthudi hmä ra Xeni Hnini M'onda (Infomex-Saimex).
- Tunt'ä 'ye.

Mu gi ne, m'äse ka ra nguu nzayo hmä di ge ya m'efi ne iadi ra hem'i ä xa thoki ra nhio pa gir üdi ri nt'adi ä hmä. Ne xi tsa ne p adir kut'i ka ra www.infoem.org.mx.

Beni ge, nu ha gä t'üni nuna ge gir m'ä, ri thuhu ne hampu gar mengu ge tsa xi gi daya pa gir kut'i gir iadi ne, numu xi jar m'edi, ge di njüt'i pa gen'u. numu hingi japu ge, hingi tsa da ndui dä hoki ra nt'adi ä jar m'edi.

3.2.3. Iadi ko ra nt'at'i bojä (Infomex-Saimex)

Thutsi ko ri nt'üdi ka ra Infomex-Saimex ne üni ri nt'at'i nt'adi ä ra hmä, nupu ha gi m'ui xi ndä yapu. Di ndui, kut'i njüantho ka ra www.saimex.org.mx ua üni clic ka ra zote pu ha xi geä, ne ua ka ra www.infoem.org.mx ne ua ka ya xi bojä nt'at'i di ge ya m'efi jäi di ge ya hmä nfädi u gi ne gi iadi.

Digempu thutsi ri thuhu, ua numu hingi ne gi hñutsi ri thuhu hñuxn'a ra thuhu n'an'yo, ge nuna ra hmä pa ngatho ge hingi jä ma sü pa gi hñutsi ngatho ri

thuhu___, teni ra nhio ra ñ'u pa gir peñ'i ri nt'adi. Kuati ri thuhu, ri ä hinto pädi hense'i gi pädi ne ri m'ede, pa gir pädi hangu gä m'ä ri nt'adi. Ne ua numu hinted ä xi'i ge nuya xi jar m'edi pa fi iani ne di tsi'i ra hmä, kongehi'ä ge tsa gir peñ'i n'a ra m'eñ'i pa di nhnu ka ra Infoem, kon ge ra Infomex-Saimex.

Ka ra nguu nzayo di ge ya jäi m'efi ge xi jä masü di dädi ri nt'adi di ge ya pa ä xa m'ä ra ndä nzayo thändi ra nhio ya m'efi m'upu getho ka ya hnini. Numu xi jar m'edi, ge xi tsa di tsi'i hanja yo hingi poni ri nt'adi ne ua gir kuat'i konge n'a ra m'efi jäi pädi di genyu.

3.3. ¿Hanja ga t'ote ya nt'adi Hmä?

Ya m'efi jäi petsi ret'ä ma kut'ä mpa m'efi, di tho n'a mpa di geä ra pa xka iadi ri hem'i nt'adi, pa di tsi'i ha xa thogi ri nt'adi ua, ua ge, pa dä xi ä'i ge hinte m'ui ka ra juät'ä hem'i ua xa theke mupu pa gi t'om'i ne him'e nfädi. Ge xi petsi ne dä iadi ge dä rom'i n'a chi tui ngu di yoto mpa (7), peg e xi dä m'ä majuani.

Numu ri t'adi xa njuki ko ra hem'i ua m'etu ma ra ya ntüdi, ra m'efi tsa dä pot'i nuya di ge kut'ä ya mpa m'efi di ge ra pa ä bi da ra hem'i nt'adi. Di ge ya pa ä xa t'adi, ne ge xi dä tsi'i ua ra hmä m'efi n'an'yo ra m'eti ra jäi ge xi ja masü dä xi'i ra nhio pa gi pädi to ä.

Ge ma ra, ge xi m'ui xangu hanja pa di t'ai ra m'ä, ge gi hñutsi ka ri hem'i nt'adi. Tsa gi iadi n'a ra njuati ko ra bojä nt'at'i, ne ua konge ra Infomex-Saimex, n'a ra hem'ise ne ua n'a ra nzatho hem'i ä di t'üni, ko ya bojä nt'at'i pa di ñ'itho di bädi, hampu m'ui ra m'efi jäi.

Nu ge ra hmä nfädi m'efi ge hinte gi jüt'i, ya hem'ise ne ua ya nzatho hem'i ne nu ya konge ha di juati ko ya bojä nt'at'i nuyu ge hä dä njut'i. ra m'efi jäi ge dä xi''ma juani tengu gi jut'i, ne ngu te ma ora ne ha gi m'ui pa di tsaga'i ri hem'i.

4 Ntheke ga hmä

4.1. ¿Hanja ga theke ra hmä?

Ra ndä nzayo handi ra nhio ya m'efi mupu getho ka ra hnini m'ä ge, ge n'ande, ge xi petsi masä dä tüni ra hmä pa ngatho ya hnini u to hingi nhnu. Pa ge u to:

- ▶ Pa genu ya hmä xa theke ne hingi hmä.
- ▶ Pa genu ya hmä xa theke pege hinto dä bädi.

4.1.1. Xi jüati ra nhio ra hmä

Xi jüati ra nhio ra hmä ge geä, ge numu ya bi t'üni ya to 'ate, ge hindä thuni ge masdä m'ä ne xi di m'etsa ngotho ya hnini, di ge ya bojä ne ua ha ga m'ui ra nhio ka ra Xeni Hnini ne ya ha ga hioni ya nfatsi, ya m'efi ne ua ma ra ya m'efi, ne ngu ra nzaki, ne ra thändi pa hindä ntsüpu ha io ne ua ra m'ui nhio ra nzaki ne.

Pa xi di jüati ra hmä, ya m'efi jäi ge xi tsa da hmä xi majuani ra heke, ä xi xa nhio, ä xa nt'at'i, ha di m'ä ge ra nt'üdi ge atho hmä dige u ya m'etho xa thutsi.

4.1.2. Xi koni ra hmä

Nu ngatho, ra koni hmä di ge ya nt'üdi ya m'efi jäi, ge xi di hioni ra nzayo nut'äui ya m'efi ya jäi ngatho ya pa.

Ngu jä ya, nu hampu m'ui ra ngu, ra m'ede hñaxgu, ra m'eñ'i yapu, ha m'ui ra nhio ra nzaki, te ma nijä kut'i ne te ma tsits'i nzayo teni nu ngatho nuya ge hintsa dä hmä, ge xi xa ntsedi di nfädi hampu m'ui ya jäi

5 Ko te gä thändi

5.1. ¿Te m'ë ä ko te gä thändi?

Ha numu ra m'ëfi jäi ä xkä iani hinte xa ra'ï ra hmä, ua xa ra'ï madetho ne ua hingi ge ä gi ne gi pädi ä xkä iadi, ge xi tsa gi iadi ha dä nja pa di nhnu.

N'a ra hanja pa di thändi ne di fädi ra ndä nzayo handi ra nhio ya m'ëfi m'upu ka ra hnini getho, konge tsa ne gi m'ä numu gi handi hingi hogi di ge ä gi xa xi'ï ra jäi m'ëfi nu ä xkä jäi m'ëfi ä xkä nzafo.

Nu ra Infoem ge xi hoki ya hanja hingi hogi ya nhnu. Pa ge, ngu xa m'ä ra Ndä nzayo händi ra nhio ya m'ëfi ya jäi mupu getho, ge xi nu ya m'ëfi u pefi ya m'ëfi jäi di genu te xa iadi ne xi da nu xa nhio ha di t'üni ya hem'i u xa iadi. Hä nuya numu ra r'ini ra theke, du ndui di nhnu ha geñä di xifi ne di m'ämbi xa nhio di geñä ra hñä.

Pa ge ra ko te di thändi di thogi, ge tsagi üdi ya pa di ge ret'ä ma kut'ä ya mpa 15 u pa di t'üni ra nthätbi ya m'ëfi jäi, xindi hangupu ha di tüni ra hmä ä xa iadi. Ge nuna ge pa geu ya m'ëfi jäi ü to hinte thädi di ge ra nt'adi, ge xi tsa gir üdi ko te hanja ga nhnu ra nt'adi di ga ya pa u bi t'adi ne ta di thogi xo ret'ä ma kut'ä mpa 15 m'ëfi ne ua di thogi.

M'ui hñu pa ha gir adi ra te hmä pa ge ya jäi m'ëfi. Nuya gehu:

5.1.1. Ko te gä thändi ra nt'ot'i

Gi iot'i ko n'a ra hemi ngatho u te m'e gi ne gi hñutsi gir iapi ya jäi ka ra nguu nzayo hmä gir iapi ya jäi u m'e gi ne gi pädi. Nuya ge di ngatsi ya nt'adiya:

- Thuhu.
- Ha m'ui pa di t'üni ra m'äfi ne ua, pe di, m'en'i ka ya m'en'i yapu.
- M'ä hangu ä ra m'ä ä gi ne gi ge himajuäni.
- Hampu ä ra nguu nzayo ä ga da di hem'i t'adi.
- Hamu bi t'ai xa nhio ra hmä.
- Tunt'ä 'ye

M'u gi ne, kut'i, ka ra www.infoem.org.mx ne jum'i ya hemí u xi xa thoki ra nhio pa gi iadi hanja di nhnu nuyu.

5.1.2. Ko te m'e di thändi ra nhio ko ra nt'at'i bojä (Infomex-Saimex)

Hñutsi ri thuhu ka ri m'eti ne n'a ra hñä ge nense'i gi pädi pa gir kut'i ka ri Infomex-Saimex, pa gi thädi u to bä peñ'i ra m'en'i yapu xa m'ä ra heke t'adi ra m'ä, di getun'ä ra n'una. Kähä ra m'ede ra hem'i nt'adi pa numu gi ne gi m'an'u hingi mjapu.

Teni ya hanja gir pen'i ri hanja di nhnu ya hmä. Kuat'i ri t'üdi, pa gi tsa gir teni ha ga m'ä ri ntadi, ta ge ä di ra'i ra nthädi ra Infoem.

Ra Infoem petsi n'ote ma ret'ä 30 mpa m'efi, ndui ra pa ä ga da ri t'adi, ne pa xi di thoga'i ra thändi ra nhio ri nt'adi. nu pa di hogi nuya ra t'adi ge tsa di n'an'yo n'a ngu n'a nuya:

- ▶ Ha nu n'a ra m'efi jäi xi xa hoki xa nhio ra m'efi ka ra thändi m'efi mupu getho ka hnini (ge hmä, ge numu hi xa t'ote ra hem'i nt'adi ua xi xa ra'i ra ngatho m'ä ra nhio), ra Infoem pehn'i dä da ra hmä.
- ▶ Ha numu dä t'adi ra theke, pege ra m'efi jäi hinbi ra'i ra hanja di thoki nuya, ra Infoem pahn'i da thoki xi dar za ra m'uiu xi t'eke ne pe hatu hinte da nfädi digen'ä.
- ▶ Ha nu ra jäi m'efi ge xi tsa dä heke ya hñä, ka ra Infoem ne dä hmä ra thädi ä xi hense ä.
- ▶ Ha nu ra jäi m'efi di da'i ra nhio ra hmä ä xa t'adi, ka ra Infoem di ge ä hmä ra thädi ä xi hense ä.

Ha numu hingi nu ra nhio ra thoki ge nu ra Infoem, tagi m'ä, konge n'a ra tutbi pa da nu. Ge nuya, ge xi tsa masü ge xi di t'ä'i ra nhio ngato ugi petsi ne xi di xi 'i ma juani ra nthädi di u xka iadi pa di nja masü ne ne haxka nhnu ra nhio.

Ra Infoem ge xi tsotse ra tsedi pa di hoki Ri ha gir kut'i pa gi pädi ngatho ra hmä ne ha xi kuati ra nhio ri t'üdi.

Numu xi gi ne dä xañ'i n'a ra jäi m'efi di gen'ä, gi xi hioni:

Ha xi hmä majuani, ne ha hmä ne xi juati ngatho ya mponhñä ya jäi ka ra xeni Hnini M'onda ne ka ya Ta Hnini

Nzathohñä Nguu Rinyunhiadi. M'ede.
510, Made, Hnini C.P. 50000, Zuhmi,
Xeni Hnini M'onda

Nzofu:

(722) 2 26 19 80

Hñä ka ya m'ede ne hingi njut'i:

01 800 821 04 41

www.infoem.org.mx

Instituto de Transparencia, Acceso a la Información Pública y
Protección de Datos Personales del Estado de México y Municipios

PU HA THUNI TE HMÄ PA
NGOTHO YA HNINI

Lada sin costo: 01 800 821 04 41

www.infoem.org.mx